

NEDERLANDERS VERDIEPEN ZICH NIET GRAAG IN HUN PENSIOEN

Uit onderzoek van de Stichting Pensioenkijker blijkt dat Nederlanders zich niet graag verdiepen in hun pensioen. Ze vertrouwen erop dat het straks wel goed komt en ze realiseren zich niet hoeveel factoren van invloed zijn op de hoogte van hun oudedagsvoorziening.

“Nederlanders hebben een laag pensioenbewustzijn”, zegt Elske ter Veld, voormalig staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en voorzitter van de Stichting Pensioenkijker. Elke 65-plusser krijgt AOW en daarnaast bouwen werknemers een aanvullend pensioen op. Zelfs uitzendkrachten hebben een eigen pensioenregeling. “Maar de meeste mensen hebben geen idee hoeveel dat is”, meent Ter Veld. “Ze vertrouwen erop dat het goed zit, omdat het pensioen in Nederland goed geregeld is.” De stichting Pensioenkijker, een samenwerkingsverband van ouderenorganisaties, consumentenorganisaties, vakbonden, pensioenfondsen en verzekeraars, wil het pensioenbewustzijn dan ook vergroten. Uit onderzoek blijkt dat van de mensen tussen 35 en 65 jaar slechts een kwart weet van welk bedrag zij later moeten rondkomen. Uit het onderzoek van de stichting Pensioenkijker blijkt dat mannen iets pensioenbewuster zijn dan vrouwen. Bovendien bouwen ze over het algemeen meer pensioen op. Dat het pensioen van vrouwen lager is, komt niet alleen door dat vrouwen veel vaker dan mannen in deeltijd werken of een paar jaar stoppen met werken om voor kinderen te zorgen, maar ook door discriminatie. Ruim tien jaar geleden kwam het nog voor dat pensioenregelingen vrouwen uitsloten van deelname, soms alle vrouwen, soms alleen gehuwden. Ook uitsluiting van deeltijders was tot in de jaren tachtig heel gebruikelijk.

Wat is VGEO?

VGEO is de vereniging voor gepensioneerden van Elsevier-ondernemingen. Zij behartigt, in de meest uitgebreide zin, de gemeenschappelijke belangen van 'niet-actieven' in het algemeen en van haar leden, of groepen van leden in het bijzonder. Lid zijn gepensioneerden van Elsevier-ondernemingen in Nederland alsmede oud-werknemers die een uitkering ontvangen uit hoofde van Prepensioen, FVP, WAO, Elsevier Sociaal Plan of soortgelijke uitkering.

Waarom een nieuwsbrief?

Deze nieuwsbrief van VGEO wordt gestuurd naar 55+-ers binnen Elsevier Science en EBI. Doel is om deze groep van medewerkers, die hun Prepensioen of Pensioen dichterbij zien komen, te informeren over VGEO en hen bewust te maken van het nut dat VGEO voor hen kan hebben als het zover is.

Wat moet een niet-gepensioneerde hiermee?

Als het (pre-)pensioen dichterbij komt, is het zaak meer te weten te komen over de gevolgen van de grote veranderingen die dan plaatsvinden en zich dan aan te sluiten bij lotgenoten. Wij roepen u op lid te worden zodra dit voor u mogelijk is. Of wordt donateur, want dat kan nu al. Stuur dan een emailtje naar het adres van onze secretaris Jan de Waal: waal0087@wxs.nl. U profiteert dan ook van een korting op een verblijf op de Sallandshoeve (zie onze website: <http://www.vgeo.nl>)

Redactie:

Harry Nijhuis (nijLang@hetnet.nl)

Gerard Roza (gerard.roza@hetnet.nl)

Commentaar

Weet u nu hoe het zit?

Weet U precies hoe het in elkaar zit? De pensioenplannen van de vakbonden en die van de overheid? Zo ja, hebt u vervolgens uitgevonden waar de essentiële verschillen in zitten? Ik vraag me af hoeveel werknemers dat hebben gedaan. Een schrale geruststelling: Zelfs deskundigen en hooggeleerden

interpreteren de gevolgen soms zeer uiteenlopend. Wie heeft hier het gelijk aan zijn zijde? Bovendien wat vandaag in de politiek een vaststaand gegeven is kan morgen wel eens wisselgeld zijn. Niettemin liet het kabinet ons weten dat het nu echt menens is na lang touwtrekken met de vakbonden. Geen clementie meer. Ze hebben hun kans verspeeld. Terug naar de straffere aanpak.

Waar draait het in essentie om? De overheid wil bezuinigen en trekt een wissel op de vergrijzende toekomst. Het bekende dramatische verhaal van steeds meer ouderen waarvan het bestaan door een steeds kleinere groep jongere werknemers mede-gefinancierd moet worden. Terwijl de huidige jongeren daarvan later voor een deel zelf niet zouden kunnen profiteren. Dus iedereen langer doorwerken en minder tot geen fiscale ondersteuning meer voor vervroegd uitreden. Wel meer, tot op zekere hoogte fiscaal ondersteunde, individuele pensioen/verlofspaar-mogelijkheden. Het klinkt allemaal geweldig realistisch en niet onredelijk. Het vervelende is dat deze overheidsleer nogal botst met de hedendaagse praktijk. Veel werkgevers zien oudere werknemers (in sommige bedrijven worden die ouderen steeds jonger) liever gaan dan komen. Gaat dat veranderen? Een groeiende stoet jonge werklozen staat te trappelen om hun plaats in te nemen. Hoezo tot op hogere leeftijd doorwerken? Los van het feit dat de huidige jonge generatie er ook weinig voor voelt tot na hun zestigste door te werken is er nog een andere contradictie.

Doordat ongewenste/overbodige oudere werknemers niet meer aan de bak kunnen komen, en ze steeds minder ruggensteun van de overheid krijgen, dreigt een ander gevaar. De overheid lost geen voor de toekomst verondersteld probleem op maar creëert een acuut nieuw probleem. De instroom in sociale verzekeringen neemt door deze maatregelen namelijk toe voorspellen twee onderzoekers in het tijdschrift Economisch Statistisch Berichten.

Harry Nijhuis

GEZONDE PENSIONERING

Stoppen met werken is goed voor lijf en leden, denken veel Nederlanders. Dat klopt. Werknemers voelen zich na hun pensioen gezonder. Dit blijkt uit onderzoek van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut.

In 1995 kregen 3500 werknemers van 55 jaar en ouder de vraag voorgelegd of stoppen met werken goed zou zijn voor hun gezondheid. Bijna de helft dacht van wel. Vrijwel alle ondervraagden met een slechte gezondheid waren ervan overtuigd dat hun lichamelijke conditie erop vooruit zou gaan als ze konden stoppen met werken. Van degenen met een gemiddelde gezondheid was 80 procent deze mening toegedaan. Van de ondervraagden met een uitstekende gezondheid dacht een op de drie nóg gezonder te kunnen worden als hij of zij niet meer hoeft te werken. Het NIDI deed in 2001 een herhalingsonderzoek onder de in 1995 ondervraagde werknemers die inmiddels met pensioen waren gegaan (800 in totaal). Vooral de gezondheidssituatie voor en na de pensionering werd vergeleken. Wat blijkt? Vier van de tien gepensioneerden vonden dat de eigen gezondheid er sinds de pensionering op is vooruitgegaan. Ook daalde het aantal mensen met doorlopende gezondheidsklachten.

Zes procent wil tot 65ste doorwerken

Als het aan D66-minister Laurens Jan Brinkhorst van Economische Zaken ligt, moeten Nederlanders veel harder gaan werken dan ze nu doen en dat langer volhouden. Volgens de minister, zelf 67 jaar, kan de werkweek best worden verlengd, mogen de vakanties wel een stuk korter en moet de pensioengerechtigde leeftijd omhoog. De meeste Nederlanders denken daar anders over.

De toekomstdroom van Brinkhorst van een harder werkend Nederland wordt niet gedeeld door de meeste Nederlanders. Slechts 6 procent van de werknemers wil doorwerken

tot zijn of haar 65ste. De overgrote meerderheid heeft daar eigenlijk helemaal geen zin in. Vrijwel geen enkele werknemer in Nederland wil na zijn 65ste met pensioen. Aldus blijkt uit het rapport *Bevolkingsvraagstukken in Nederland anno 2003* van het Werkverband Periodieke Rapportages Bevolkingsvraagstukken.

45-PLUSSE WIL LANGER IN DEELTIJD DOORWERKEN

Het plan van het kabinet om te korten op de vervroegde uittreding (vut) en het pensioen, houdt de mensen niet tegen. Wel willen oudere werknemers overwegen langer door te werken als het in deeltijd kan.

Dat blijkt uit een onderzoek van Research International, dat opdrachtgever Aegon, verzekeraar en pensioenbeheerder presenteerde.

Uit de enquête komt naar voren dat bijna eenderde van de werknemers van 45 tot 60 jaar bereid is in een deeltijdbaan langer aan de slag te blijven dan eerder gepland. Tweederde van de oudere werknemers wil eventueel de laatste jaren blijven werken via een 'deeltijdpensioen'. In die opzet gaan werknemers met een volledige baan enkele jaren vóór hun 65^e minder werken en vullen ze hun salaris aan door op hun pensioenpot in te teren.

Zonder deeltijdregeling wil het grootste deel van de werkenden het liefst stoppen op of vóór hun 60^e. Driekwart van hen houdt waarschijnlijk ook gewoon eerder op als het kabinet de regelingen voor vroegpensioen aanpakt.

„PENSIOENGAT IS EEN MARKETINGTERM”

„Pensioengat is een marketingterm. Laat je niet te snel een pensioengat aanpraten: zo'n gat heb je pas als wensen je consumptief besteedbaar inkomen te boven gaan. Officieel heb je een pensioengat als na pensionering je inkomen minder dan 70 procent van je laatstverdiende salaris bedraagt. Maar als je maar 60 procent uitgeeft, is er niets aan de

hand en kun je zelfs sparen.” Frederike de Raat in: NRC Handelsblad, 3 april 2004.

„Klapstoel voor de economie”

“De jaren tachtig, bij een vorige crisis, ben ik overal wezen vertellen dat ouderen in bedrijven plaats moesten maken voor jonge werklozen. En dan zouden ze nu weer moeten doorwerken. Ouderen moeten niet als klapstoel van de economie worden beschouwd.” CDA-senator Hannie van Leeuwen,

ING VINDT GOEDKOPER PENSIOEN ONNODIG

Het besluit van veel pensioenfondsen om de pensioenen te vermageren, is geheel ten onrechte genomen. De pensioenen zijn, op lange termijn bezien, goed betaalbaar.

Dit concludeert ING-Nederland in een lijvige studie over het pensioenstelsel. Het onorthodoxe rapport kan een rol spelen in het vastgelopen overleg van vakbonden en kabinet over het prepensioen. ING, de grootste particuliere pensioenverzekeraar van Nederland, staat in de branche vrijwel alleen met zijn afwijzing van de pensioenkortingen. 'Er zijn geen doorslaggevende argumenten om het huidige Nederlandse pensioenstelsel te herzien', stelt de bank vast in de studie 'Solidariteit en Risicodeling.' De haastige beslissing van veel pensioenfondsen om over te stappen op het goedkopere middelloonstelsel leidt tot een slechter pensioen voor miljoenen werknemers, waarschuwt ING. Bij het 'middelloon' krijgt de werknemer een pensioen ter hoogte van het gemiddelde salaris gedurende zijn hele carrière. Dat is vaak aanzienlijk minder dan in het eindloonstelsel. ING vindt de overstap naar een middelloonstelsel vaak een te haastig genomen beslissing, die louter wordt ingegeven door de wens de huidige beleggingstegenvallers van veel fondsen op te vangen.

Vragen staat vrij

Hebt u vragen, die betrekking hebben op uw VUT en/of pensioen en dergelijke, dan kunt u deze voorleggen aan de redactie van deze Nieuwsbrief. U kunt deze Nieuwsbrief ook gebruiken om van uw hart geen moordkuil te maken en uw mening te geven over zaken die u bezighouden. Als u dit per e-mail wilt doen, kunt u uw opmerkingen adresseren aan de in deze Nieuwsbrief genoemde redacteurs. De redactie behoudt zich het recht voor uw bijdrage eventueel in te korten.

LICHTER WERK VOOR OUDER PERSONEEL

Grote bedrijven als Delta Lloyd en Heineken zijn bezig een ‘demotieregeling’ in te voeren. Deze regelingen moeten oudere werknemers aansporen een lichtere functie te aanvaarden tegen een lager salaris.

Verzekeraar Delta Lloyd heeft sinds vorig jaar een ‘experimentele regeling’ voor 55-plussers die werk en privé meer in balans willen brengen. Werknemers krijgen bij een lichtere functie wel de garantie dat hun nieuwe salaris tot aan de pensionering niet beneden de 92 procent zal dalen. W.J. Wiebers, manager arbeidsvoorwaarden van Delta Lloyd” Tot nu toe heeft niemand gebruik gemaakt van deze regeling. Deels komt dat doordat we er weinig ruchtbaarheid aan hebben gegeven. Ik denk ook dat we onze tijd een beetje vooruit zijn. Als het kabinet de pensioenwet versobert, zou de regeling best eens aan populariteit kunnen winnen.”